

Βραδεία ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας

Κώστας Μουτσιάνας, 04.11.2018

Ένας από τους κανόνες που -σχεδόν νομοτελειακά- ισχύει στην οικονομία είναι ότι οι οικονομικές υφέσεις ακολουθούνται από περιόδους ανάκαμψης που οδηγούν στη φάση της ανάπτυξης μιας οικονομίας. Η παγκόσμια οικονομική ιστορία περιλαμβάνει περιπτώσεις όπου τη ραγδαία ύφεση διαδέχτηκε μια ραγδαία ανάκαμψη, η οποία προέκυψε ως προϊόν αποδοτικών οικονομικών πολιτικών. Η κατάσταση, ωστόσο, στην Ελλάδα είναι διαφορετική.

Η ελληνική οικονομία παραμένει εγκλωβισμένη στον ιστό μιας πολυμέτρωτης κρίσης, με την ύφεση να κυριαρχεί και να συρρικνώνει την ευεργετική επίδραση αναπτυξιακών κινήσεων και θετικών επιδόσεων διάφορων κλάδων όπως ο τουρισμός. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, ο ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας το 2007 ήταν 3.27% για να κατακυλήσει στο -7.3% το 2012 και να γίνει θετικός το 2017 με ποσοστό 1.35%. Το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) του 2017 είναι σχεδόν το μισό από το αντίστοιχο ΑΕΠ του 2008. Τα παραπάνω στοιχεία επιβεβαιώνουν τον αργό ρυθμό ανάκαμψης και την έλλειψη δυναμικής της οικονομίας.

Η υφιστάμενη κατάσταση δυσχεραίνεται ακόμη περισσότερο λόγω ετερογενών παραγόντων. Οι δεσμεύσεις για υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα, η υποτονική εγχώρια κατανάλωση και η έλλειψη επενδύσεων υποσκάπτουν την ανασυγκρότηση των παραγωγικών δυνάμεων της χώρας. Ειδικότερα, το επενδυτικό κενό που δημιουργήθηκε υπονομεύει οποιαδήποτε προσπάθεια για αναπτυξιακές επιδόσεις. Είναι αξιοσημείωτο ότι το επενδυτικό έλλειμμα που προκλήθηκε την περίοδο 2009-2016 είναι της τάξεως των 99 δισ. ευρώ ενώ ταυτόχρονα ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου της Ελλάδος ως ποσοστό του ΑΕΠ, υπολείπεται του αντίστοιχου ευρωπαϊκού μέσου όρου κατά 8 μονάδες. Συγκεκριμένα, ο εν λόγω δείκτης είναι 11.7% για την Ελλάδα, ο ευρωπαϊκός μέσος όρος 19.8% ενώ η Τσεχία καταγράφει την υψηλότερη τιμή με 24.9% (στοιχεία Ευρωπαϊκής Επιτροπής, AMECO). Επιπρόσθετα, παγκόσμιοι γεωπολιτικοί και οικονομικοί παράγοντες όπως οι εμπορικοί πόλεμοι, η αύξηση των τιμών του πετρελαίου, η υπερτίμηση των χρηματιστηρίων σε συνδυασμό με τη δημογραφική γήρανση και την εμφάνιση λαϊκίστικων πολιτικών δυνάμεων, δύναται να εμποδίσουν μια θετική προοπτική για την ελληνική οικονομία.

Όλα τα παραπάνω αναδεικνύουν την αναγκαιότητα άμεσης εφαρμογής οικονομικών πολιτικών που θα επιταχύνουν τη διαδικασία ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας. Πλέγμα πολιτικών που θα εφαρμοστούν με συνέπεια και θα στοχεύουν στην αποτελεσματική λειτουργία του κρατικού μηχανισμού, στο σχεδιασμό ενός σταθερού φορολογικού συστήματος, στη δημιουργία ενός ελκυστικού βιομηχανικού περιβάλλοντος και στη χρηματοδότηση της οικονομίας από ένα υγιές χρηματοπιστωτικό σύστημα.

